

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

18. ledna 2024*

„Řízení o předběžné otázce – Přezkumné řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce – Směrnice 89/665/EHS – Dostupnost přezkumného řízení – Článek 2 odst. 3 a čl. 2a odst. 2 – Povinnost členských států stanovit přezkumné řízení s odkladným účinkem – Orgán příslušný k přezkumu v prvním stupni – Přezkum týkající se rozhodnutí o zadání zakázky – Článek 2 odst. 9 – Orgán příslušný k přezkumnému řízení, který není soudem – Uzavření smlouvy na veřejnou zakázku před podáním žaloby proti rozhodnutí tohoto orgánu – Článek 47 Listiny základních práv Evropské unie – Účinná soudní ochrana“

Ve věci C-303/22,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím Krajského soudu v Brně (Česká republika) ze dne 5. května 2022, došlým Soudnímu dvoru dne 9. května 2022, v řízení

CROSS Zlín, a.s.

proti

Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

za účasti:

Statutárního města Brna,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení: C. Lycourgos (zpravodaj), předseda senátu, O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot, S. Rodin a L. S. Rossi, soudci,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

za soudní kancelář: A. Lamote, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 25. května 2023,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za CROSS Zlín, a.s.: M. Šimka a L. Vaculínová, advokáti,

* Jednací jazyk: čeština.

– za Úřad pro ochranu hospodářské soutěže: P. Mlsna a I. Pospíšilíková, jako zmocněnci,
– za českou vládu: L. Halajová, M. Smolek a J. Vlácil, jako zmocněnci,
– za kyperskou vládu: N. Ioannou, D. Kalli a E. Zachariadou, jako zmocněnkyně,
– za Evropskou komisi: G. Gattinara, P. Ondrůšek a G. Wils, jako zmocněnci,
po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 7. září 2023,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 2 odst. 3 a čl. 2a odst. 2 směrnice Rady 89/665/EHS ze dne 21. prosince 1989 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce (Úř. věst. 1989, L 395, s. 33; Zvl. vyd. 06/01, s. 246), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 (Úř. věst. 2014, L 94, s. 1) (dále jen „směrnice 89/665“), jakož i článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností CROSS Zlín, a.s. a Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (Česká republika) (dále jen „Úřad“) ve věci rozhodnutí předsedy Úřadu, kterým bylo potvrzeno zamítnutí návrhu společnosti CROSS Zlín na přezkum rozhodnutí Statutárního města Brna (Česká republika) vyloučit tuto společnost ze zadávacího řízení na veřejnou zakázku na rozšíření funkcí dopravní ústředny světelného signalizačního zařízení tohoto města.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Pátý bod odůvodnění směrnice 89/665 zní:
„[...] postup při zadávání veřejných zakázek je krátký, a orgány příslušné k přezkumu proto musí být oprávněny mimo jiné k přijímání předběžných rozhodnutí pozastavujících řízení [takový postup] a výkon rozhodnutí přijat[ých] zadavatelem; [...] vzhledem ke krátkému trvání zadávacího řízení je nezbytné výše uvedená protiprávní jednání okamžitě řešit“.
- 4 Body 3, 4 a 36 odůvodnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/66/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokud jde o zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek (Úř. věst. 2007, L 335, s. 31), uvádějí:
„(3) Konzultace zúčastněných stran a judikatura Soudního dvora ukázaly jisté nedostatky v přezkumných mechanismech členských států. Ty vedou k tomu, že mechanismy zavedené směrnic[í] 89/665/EHS a [směrnicí Rady] 92/13/EHS [ze dne 25. února 1992 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se uplatňování pravidel Společenství pro postupy

při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací (Úř. věst. 1992, L 76, s. 14; Zvl. vyd. 06/01 s. 315)] vždy neumožňují zajistit dodržování práva Společenství, zvláště ve stadiu, kdy může být protiprávní jednání ještě napraveno. Aby tedy Společenství jako celek plně využívalo pozitivních účinků modernizace a zjednodušení pravidel zadávání veřejných zakázek, jichž bylo dosaženo díky směrnic[i] [Evropského parlamentu a Rady] 2004/18/ES [ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (Úř. věst. 2004, L 134, s. 114; Zvl. vyd. 06/07, s. 132)] a [směrnici Evropského parlamentu a Rady] 2004/17/ES [ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb (Úř. věst. 2004, L 134, s. 1; Zvl. vyd. 06/07, s. 19)], měly by být posíleny záruky průhlednosti a zákazu diskriminace, o něž tyto směrnice usilují. [...]

- (4) Ke zjištěným nedostatkům patří zejména chybějící lhůta mezi rozhodnutím o zadání zakázky a uzavřením příslušné smlouvy, která by umožnila její účinné přezkoumání. To má někdy za následek, že veřejní zadavatelé a zadavatelé usilují o velmi rychlé podepsání smlouvy, aby byly účinky napadeného rozhodnutí o zadání zakázky nezvratné. V zájmu nápravy tohoto nedostatku, jenž představuje závažnou překážku účinné soudní ochrany dotčených uchazečů, tj. těch, kteří ještě nebyli s konečnou platností vyloučeni, je třeba stanovit minimální odkladnou lhůtu, během níž je uzavření příslušné smlouvy pozastaveno, a to nezávisle na tom, zda k uzavření smlouvy dochází v době podpisu dané smlouvy či jindy.

[...]

- (36) Tato směrnice dodržuje základní práva a ctí zásady uznávané zejména [Listinou]. Cílem této směrnice je zejména zajistit plné dodržování práva na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces v souladu s čl. 47 prvním a druhým pododstavcem [Listiny].“

- 5 Článek 1 směrnice 89/665, nadepsaný „Oblast působnosti a dostupnost přezkumných řízení“, stanoví:

„1. [...]

[...]

Pokud jde o zakázky nebo koncese, které spadají do oblasti působnosti směrnice [Evropského parlamentu a Rady] 2014/24/EU [ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. 2014, L 94, s. 65)] nebo směrnice [Evropského parlamentu a Rady] 2014/23/EU [ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí (Úř. věst. 2014, L 94, s. 1)], přijmou členské státy opatření nezbytná k zajištění možnosti účinného, a zejména co nejrychlejšího přezkumu rozhodnutí veřejných zadavatelů v souladu s podmínkami stanovenými v člácích 2 až 2f této směrnice z důvodu, že těmito rozhodnutími bylo porušeno právo Společenství v oblasti zadávání veřejných zakázek nebo vnitrostátní předpisy je provádějící.

[...]

3. Členské státy zajistí, aby bylo přezkumné řízení podle prováděcích pravidel, která mohou členské státy samy stanovit, dostupné alespoň každé osobě, která má nebo měla zájem na získání určité zakázky a které v důsledku domnělého protiprávního jednání vznikla nebo hrozí škoda.

[...]

5. Členské státy mohou rovněž požadovat, aby dotyčná osoba podala nejprve návrh na přezkum u veřejného zadavatele. V tom případě členské státy zajistí, aby podání uvedeného návrhu na přezkum vedlo k okamžitému pozastavení možnosti uzavřít smlouvu.

[...]

Pozastavení uvedené v prvním pododstavci neskončí před uplynutím lhůty alespoň deseti kalendářních dnů ode dne následujícího po dni, kdy veřejný zadavatel zaslal odpověď, v případě použití faxu nebo elektronických prostředků nebo, v případě použití jiných komunikačních prostředků, před uplynutím lhůty alespoň patnácti kalendářních dnů ode dne následujícího po dni, kdy veřejný zadavatel zaslal odpověď, anebo [alespoň] deseti kalendářních dnů ode dne následujícího po dni doručení odpovědi.“

6 Článek 2 směrnice 89/665, nadepsaný „Náležitosti přezkumného řízení“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby opatření přijímaná v souvislosti s přezkumným řízením uvedeným v článku 1 stanovila pravomoci

- a) přijímat co nejrychleji prostřednictvím předběžných postupů předběžná opatření směřující k nápravě domnělého protiprávního jednání nebo k zabránění dalšímu poškozování dotčených zájmů, včetně opatření vedoucích k pozastavení nebo zajištění pozastavení daného zadávacího řízení nebo výkonu rozhodnutí učiněného veřejným zadavatelem;
- b) zrušit protiprávní rozhodnutí nebo zajistit jeho zrušení, včetně odstranění diskriminačních technických, hospodářských nebo finančních specifikací ve výzvě k podání nabídek, v zadávací dokumentaci nebo v jakýchkoliv dalších dokumentech souvisejících se zadávacím řízením;
- c) přiznat náhradu škody osobám poškozeným protiprávním jednáním.

2. Pravomoci uvedené v odstavci 1 a v člancích 2d a 2e mohou být rozděleny mezi různé orgány, které jsou z různých hledisek příslušné k přezkumnému řízení.

3. Jestliže orgán prvního stupně, který je nezávislý na veřejném zadavateli, přezkoumává rozhodnutí o zadání zakázky, zajistí členské státy, aby veřejný zadavatel nemohl uzavřít smlouvu dříve, než orgán příslušný k přezkumu rozhodne o návrhu na předběžné opatření nebo na přezkum. Pozastavení končí nejdříve uplynutím odkladné lhůty podle čl. 2a odst. 2 a čl. 2d odst. 4 a 5.

4. S výjimkou případů uvedených v odstavci 3 a v čl. 1 odst. 5 nepozastavují přezkumná řízení nutně automaticky zadávací řízení, kterých se týkají.

5. Členské státy mohou stanovit, že orgán příslušný k přezkumnému řízení bere v úvahu pravděpodobné důsledky předběžných opatření pro všechny zájmy, které jím [jimi] mohou být poškozeny, a veřejný zájem a může rozhodnout, že nepřijme toto [tato] opatření, pokud by jeho [jejich] nevýhody převážily nad výhodami.

Rozhodnutím nevydat předběžn[á] opatření nejsou dotčena jiná práva žadatele [osoby navrhuující tato opatření].

6. Členské státy mohou stanovit, že pokud je nárok na náhradu škody uplatňován na základě skutečnosti, že rozhodnutí bylo protiprávní, musí být napadené rozhodnutí nejprve zrušeno orgánem, který je k tomu oprávněn.

7. [...]

S výjimkou případu, kdy je třeba rozhodnutí před přiznáním náhrady škody zrušit, může členský stát dále stanovit, že po uzavření smlouvy podle čl. 1 odst. 5, odstavce 3 tohoto článku nebo článků 2a až 2f je pravomoc orgánů příslušných k přezkumnému řízení omezena na přiznání náhrady škody osobám poškozeným protiprávním jednáním.

[...]

9. Pokud orgány příslušné k přezkumnému řízení nejsou soudy, musí své rozhodnutí vždy písemně odůvodnit. Navíc musí být v takovém případě přijaty předpisy zajišťující, že domnělé protiprávní opatření orgánu příslušného k přezkumu nebo domnělé vady při výkonu svěřených pravomocí podléhají soudnímu přezkumu nebo přezkumu orgánem, který je soudem ve smyslu článku [267 SFEU] a který je nezávislý jak na veřejném zadavateli, tak na orgánu příslušném k přezkumu.

[...]“

7 Článek 2a této směrnice, nadepsaný „Odkladná lhůta“, zní:

„1. Členské státy zajistí, aby osoby uvedené v čl. 1 odst. 3 měly dostatek času na účinný přezkum rozhodnutí o zadání zakázky přijatých veřejnými zadavateli, a to přijetím nezbytných předpisů, které budou v souladu s minimálními podmínkami stanovenými v odstavci 2 tohoto článku a v článku 2c.

2. K uzavření smlouvy v návaznosti na rozhodnutí o zadání zakázky či udělení koncese spadající do oblasti působnosti směrnice [2014/24] nebo směrnice [2014/23] nesmí dojít před uplynutím lhůty alespoň deseti kalendářních dnů ode dne následujícího po dni, kdy bylo rozhodnutí o zadání zakázky či udělení koncese zasláno dotčeným uchazečům a zájemcům, v případě použití faxu nebo elektronických prostředků nebo před uplynutím lhůty alespoň patnácti kalendářních dnů ode dne následujícího po dni, kdy bylo rozhodnutí o zadání zakázky či udělení koncese zasláno dotčeným uchazečům a zájemcům, v případě použití jiných komunikačních prostředků anebo před uplynutím lhůty alespoň deseti kalendářních dnů ode dne následujícího po dni doručení rozhodnutí o zadání zakázky či udělení koncese.

Dotčenými uchazeči se rozumějí uchazeči, kteří nebyli s konečnou platností vyloučeni. Vyloučení má konečnou platnost, pokud jim bylo oznámeno a nezávislý orgán příslušný k přezkumu je považoval za oprávněné, nebo pokud již nemůže být předmětem přezkumného řízení.

[...]

K rozhodnutí o zadání zakázky zaslánému každému dotčenému uchazeči a zájemci se připojí

– shrnutí příslušných důvodů [...], a

– jasné uvedení přesné odkladné lhůty, která se použije podle vnitrostátních právních předpisů provádějících tento odstavec.“

8 Článek 2d směrnice 89/665, nadepsaný „Neúčinnost“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby orgán příslušný k přezkumu, který je nezávislý na veřejném zadavateli, považoval smlouvu za neúčinnou nebo aby její neúčinnost byla výsledkem rozhodnutí tohoto orgánu v kterémkoli z těchto případů:

[...]

b) v případě porušení čl. 1 odst. 5, čl. 2 odst. 3 nebo čl. 2a odst. 2 této směrnice, pokud toto porušení zbavilo uchazeče podávajícího návrh na přezkum možnosti využít prostředky nápravy před uzavřením smlouvy, došlo-li k takovému porušení spolu s porušením směrnice [2014/24] nebo směrnice [2014/23], pokud uvedené porušení ovlivnilo možnosti uchazeče podávajícího návrh na přezkum získat zakázku;

[...]

2. Důsledky považování zakázky za neúčinnou stanoví vnitrostátní právo.

Vnitrostátní právo může stanovit zpětné zrušení všech smluvních závazků, anebo omezit rozsah zrušení na ty závazky, které by bylo třeba ještě splnit. Ve druhém případě členské státy stanoví použití jiných sankcí ve smyslu čl. 2e odst. 2.“

České právo

- 9 Z ustanovení § 241 a § 242 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „zákon č. 134/2016“), vyplývá, že proti postupu zadavatele lze podat námitky ve lhůtě patnácti dnů ode dne, kdy se stěžovatel dozví o porušení zákona zadavatelem.
- 10 Podle § 245 odst. 1 tohoto zákona zadavatel do patnácti dnů od doručení námitek odešle stěžovateli rozhodnutí o tom, zda námitkám vyhovuje, nebo je odmítá. Součástí rozhodnutí musí být odůvodnění, ve kterém se zadavatel podrobně a srozumitelně vyjádří ke všem skutečnostem uvedeným stěžovatelem v námitkách. Pokud zadavatel námitkám vyhoví, sdělí v rozhodnutí současně, jaké provede opatření k nápravě.
- 11 Ustanovení § 245 odst. 4 uvedeného zákona stanoví, že pokud zadavatel námitky odmítne, poučí stěžovatele v rozhodnutí o námitkách o možnosti podat ve lhůtě podle § 251 odst. 2 tohoto zákona návrh na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele u Úřadu a o povinnosti doručit v téže lhůtě stejnopis návrhu zadavateli.
- 12 V ustanovení § 246 odst. 1 zákona č. 134/2016 se stanoví, že zadavatel nesmí uzavřít smlouvu s dodavatelem

„a) před uplynutím lhůty pro podání námitek proti rozhodnutí o vyloučení účastníka zadávacího řízení, o výběru dodavatele nebo proti úkonu dobrovolného oznámení o záměru uzavřít smlouvu,

- b) do doby doručení rozhodnutí o námitkách stěžovateli, byly-li námitky podány,
 - c) před uplynutím lhůty pro podání návrhu na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele, pokud podané námitky odmítl,
 - d) ve lhůtě 60 dnů ode dne zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele, pokud byl návrh na zahájení řízení podán včas; zadavatel však může i v této lhůtě smlouvu uzavřít, pokud Úřad návrh zamítl nebo bylo správní řízení vedené o návrhu zastaveno a takové rozhodnutí nabylo právní moci.“
- 13 Podle § 246 odst. 2 tohoto zákona zadavatel rovněž nesmí uzavřít smlouvu s dodavatelem ve lhůtě 60 dnů ode dne zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele, zahájí-li Úřad toto řízení z moci úřední; zadavatel však může i v této lhůtě smlouvu uzavřít, pokud bylo správní řízení zastaveno a takové rozhodnutí nabylo právní moci.
- 14 Podle § 254 odst. 1 uvedeného zákona může návrh na uložení zákazu plnění smlouvy na veřejnou zakázku podat navrhovatel, který tvrdí, že zadavatel uzavřel smlouvu mimo jiné bez předchozího uveřejnění, přes zákaz jejího uzavření stanovený tímto zákonem nebo předběžným opatřením nebo na základě postupu mimo zadávací řízení.
- 15 V ustanovení § 257 písm. j) zákona č. 134/2016 se stanoví, že Úřad zahájené řízení usnesením zastaví, jestliže zadavatel v průběhu správního řízení uzavřel smlouvu na plnění předmětu přezkoumávané veřejné zakázky.
- 16 Ustanovení § 264 odst. 1 tohoto zákona uvádí, že Úřad uloží zadavateli v řízení zahájeném na návrh podle § 254 tohoto zákona zákaz plnění smlouvy, byla-li smlouva na veřejnou zakázku nebo rámcová dohoda uzavřena postupem uvedeným v § 254 odst. 1. Platí, že smlouva, ohledně níž Úřad uložil zákaz plnění, aniž by postupoval podle odstavce 3, je neplatná od samého počátku. Podle tohoto § 264 odst. 2 se smlouva na plnění veřejné zakázky stává neplatnou z důvodu porušení tohoto zákona pouze v případech, kdy Úřad uloží zákaz jejího plnění podle uvedeného § 264 odst. 1.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 17 Dne 27. září 2019 zahájilo město Brno zadávací řízení za účelem zadání veřejné zakázky na rozšíření funkcí dopravní ústředny světelného signalizačního zařízení tohoto města. Předpokládaná hodnota této veřejné zakázky činila 13 805 000 korun českých (Kč) bez daně z přidané hodnoty (DPH) (přibližně 560 000 eur).
- 18 Město Brno jakožto veřejný zadavatel obdrželo dvě nabídky, a to nabídku společnosti CROSS Zlín s nejnižší nabídkovou cenou a nabídku společnosti Siemens Mobility, s.r.o. Oznámením ze dne 6. dubna 2020 vyloučil tento zadavatel společnost CROSS Zlín z důvodu nesplnění zadávacích podmínek. Dne 7. dubna 2020 byla uvedená zakázka zadána společnosti Siemens Mobility.
- 19 Společnost CROSS Zlín podala proti tomuto oznámení o vyloučení námitky, které zadavatel odmítl rozhodnutím ze dne 4. května 2020. Tato společnost následně podala návrh na přezkoumání úkonů zadavatele k Úřadu, v němž se domáhala zrušení uvedeného oznámení o vyloučení a zrušení rozhodnutí o zadání dotyčné zakázky společnosti Siemens Mobility.

- 20 Ve správním řízení před Úřadem bylo dne 3. července 2020 z moci úřední nařízeno předběžné opatření spočívající v uložení zákazu zadavateli uzavřít dotčenou smlouvu na veřejnou zakázku až do pravomocného skončení tohoto správního řízení.
- 21 Rozhodnutím ze dne 5. srpna 2020 Úřad tento návrh společnosti CROSS Zlín zamítl. Posledně uvedená společnost tedy podala proti tomuto rozhodnutí rozklad, který předseda Úřadu jakožto správní orgán druhého stupně zamítl rozhodnutím ze dne 9. listopadu 2020. Dne 18. listopadu 2020 uzavřel zadavatel se společností Siemens Mobility smlouvu na veřejnou zakázku.
- 22 Dne 13. ledna 2021 podala společnost CROSS Zlín proti tomuto rozhodnutí předsedy Úřadu žalobu ke Krajskému soudu v Brně (Česká republika), který je předkládajícím soudem. Současně s touto žalobou navrhla společnost CROSS Zlín přiznání odkladného účinku žalobě v souvislosti s uzavřením smlouvy a vydání předběžného opatření spočívajícího v uložení zákazu zadavateli uzavřít uvedenou smlouvu na veřejnou zakázku, resp. uložení zákazu plnění z této smlouvy.
- 23 Dne 11. února 2021 uvedený soud tento návrh zamítl v podstatě z důvodu, že pokud již byla smlouva na veřejnou zakázku uzavřena, postrádá význam ukládat dotyčnému zadavateli zákaz tuto smlouvu uzavřít. Za současného stavu českého práva by totiž i v případě, že by takové žalobě bylo vyhověno a sporné rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena Úřadu, Úřad řízení na základě § 257 písm. j) zákona č. 134/2016 zastavil a věcí samou by se již nezabýval.
- 24 Uvedený soud rovněž odmítl uložit zadavateli zákaz plnění ze smlouvy, jelikož česká právní úprava nebrání uzavření smlouvy na veřejnou zakázku poté, co se rozhodnutí předsedy Úřadu stalo pravomocným v rámci správního řízení.
- 25 V této souvislosti předkládající soud vyjadřuje pochybnosti o tom, zda směrnice 89/665, jakož i požadavek na zajištění efektivit soudního přezkumu, který vyplývá z článku 47 Listiny, brání právní úpravě členského státu, která veřejnému zadavateli umožňuje uzavřít smlouvu na veřejnou zakázku před uplynutím lhůty stanovené pro podání žaloby k soudu proti rozhodnutí správního orgánu druhého stupně, nebo před tím, než soud, jemuž byla věc předložena, může rozhodnout o návrhu na vydání předběžného opatření zakazujícího tomuto veřejnému zadavateli uzavřít tuto smlouvu až do okamžiku, kdy rozhodnutí o této žalobě nabude právní moci.
- 26 Podle informací předkládajícího soudu z judikatury českých soudů vyplývá, že pokud je smlouva na veřejnou zakázku uzavřena před tím, než soud, jemuž byla věc předložena, rozhodne o takové žalobě nebo návrhu, tento soud již nevydává předběžné opatření, neboť v takovém případě již neexistuje potřeba zatímne upravit poměry účastníků.
- 27 Pokud by tedy soud, jemuž byla věc předložena, dospěl k závěru, že Úřad nesprávně posoudil zákonnost vyloučení dotyčného uchazeče, musel by pro nezákonnost zrušit rozhodnutí předsedy Úřadu uvedené v bodě 21 tohoto rozsudku a vrátit věc tomuto správnímu orgánu k dalšímu řízení. Pokud však byla dotčená smlouva na veřejnou zakázku uzavřena dříve, než tento soud rozhodne, Úřad poté, co je mu věc vrácena, opětovně nezkontroluje důvodnost návrhu na přezkoumání úkonů zadavatele v souladu se závěry uvedeného soudu, ale řízení zastaví na základě § 257 písm. j) zákona č. 134/2016.
- 28 V takovém případě se vyloučený uchazeč může obrátit pouze na občanskoprávní soudy v řízení o náhradě škody způsobené nezákonným postupem zadavatele, přičemž podmínky pro získání takové náhrady je však podle předkládajícího soudu obtížné splnit.

- 29 Uvedený soud dodává, že podle české právní úpravy je Úřad „orgánem příslušným k přezkumu“ ve smyslu směrnice 89/665. V tomto ohledu § 246 zákona č. 134/2016 stanoví lhůty bránící veřejnému zadavateli v uzavření smlouvy v průběhu řízení před Úřadem. Posledně uvedený orgán nicméně nelze považovat za soud.
- 30 Pokud by tedy bylo třeba mít za to, jak vyplývá z rozsudku ze dne 21. prosince 2021, *Randstad Italia* (C-497/20, EU:C:2021:1037, bod 73), že nezávislým orgánem příslušným k přezkumu podle čl. 2 odst. 3 nebo čl. 2a odst. 2 směrnice 89/665 musí být soud ve smyslu článku 47 Listiny, česká právní úprava, která umožňuje uzavření smlouvy na veřejnou zakázku ihned po rozhodnutí předsedy Úřadu, by tuto směrnici porušovala a nezaručovala by uchazečům vyloučeným ze zadávacího řízení efektivní soudní přezkum.
- 31 Konečně pro případ, že by Soudní dvůr konstatoval, že směrnice 89/665 nebyla dostatečně provedena do českého právního řádu, má předkládající soud za to, že by byl v případě shledání nezákonnosti rozhodnutí zadavatele povinen uložit Úřadu, aby upustil od použití ustanovení českého práva, která vedou k takovému porušení této směrnice.
- 32 Za těchto podmínek se Krajský soud v Brně rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:
- „Je v souladu s čl. 2 odst. 3 a čl. 2a odst. 2 směrnice [89/665] vykládaným ve světle článku 47 [Listiny], pokud česká právní úprava umožňuje zadavateli uzavřít smlouvu na veřejnou zakázku před podáním žaloby k soudu příslušnému k přezkumu zákonnosti druhostupňového rozhodnutí [Úřadu] o vyloučení uchazeče?“

K návrhu na znovuotevření ústní části řízení

- 33 Po přednesení stanoviska generálního advokáta požádala společnost CROSS Zlín podáním došlým kanceláři Soudního dvora dne 19. září 2023, aby bylo v souladu s článkem 83 jednacího řádu Soudního dvora nařízeno znovuotevření ústní části řízení.
- 34 Na podporu svého návrhu uvádí společnost CROSS Zlín, že generální advokát učinil své závěry tak, že hrozí, že věc má být rozhodnuta na základě argumentu, který nebyl mezi účastníky řízení nebo zúčastněnými uvedenými v článku 23 statutu Soudního dvora Evropské unie projednán. Český právní řád totiž fakticky ani právně neumožňuje, aby správní soud zrušil smlouvu, i když byla uzavřena na základě nezákonného rozhodnutí zadavatele. Toto stanovisko přitom tuto okolnost nezohledňuje, což by společnost CROSS Zlín ráda objasnila v rámci znovuotevření ústní části řízení.
- 35 Dále uvádí, že by před Soudním dvorem ráda projednala zejména důvod, pro který Krajský soud v Brně zamítl její návrh na vydání předběžného opatření spočívajícího v zákazu plnění ze smlouvy na veřejnou zakázku dotčené ve věci v původním řízení, příslušnost českých správních soudů rozhodovat o platnosti smluv uzavřených v zadávacím řízení v souvislosti s rozhodováním o prvostupňových rozhodnutích vydaných Úřadem, jakož i skutečné účinky zrušení rozhodnutí Úřadu správním soudem a jejich dopad na již uzavřenou smlouvu na plnění veřejné zakázky. V tomto ohledu navrhuje doplnit odpověď na předběžnou otázku navrženou generálním advokátem o několik skutečností.

- 36 Zprv je třeba připomenout, že podle čl. 252 druhého pododstavce SFEU generální advokát předkládá veřejně, zcela nestranně a nezávisle odůvodněná stanoviska ve věcech, které podle statutu Soudního dvora Evropské unie vyžadují jeho účast. Soudní dvůr není vázán ani tímto stanoviskem ani důvody, na základě kterých k němu generální advokát dospěl (rozsudek ze dne 28. září 2023, LACD, C-133/22, EU:C:2023:710, bod 22 a citovaná judikatura).
- 37 Je třeba rovněž připomenout, že statut Soudního dvora Evropské unie ani jednací řád nedávají zúčastněným možnost odpovědět na stanovisko přednesené generálním advokátem. Nesouhlas účastníka sporu v původním řízení nebo zúčastněného se stanoviskem generálního advokáta tedy nemůže sám o sobě představovat důvod ke znovuotevření ústní části řízení, a to bez ohledu na otázky, kterými se generální advokát ve stanovisku zabýval (rozsudky ze dne 28. května 2020, Interseroh, C-654/18, EU:C:2020:398, bod 33, a ze dne 9. listopadu 2023, Všeobecná úverová banka, C-598/21, EU:C:2023:845, bod 50).
- 38 Společnost CROSS Zlín tedy nemůže platně odůvodňovat svůj návrh na znovuotevření ústní části řízení návrhem na doplnění odpovědi na předběžnou otázku, kterou navrhl generální advokát ve svém stanovisku.
- 39 Zadruhé podle článku 83 jednacího řádu může zajisté Soudní dvůr kdykoli po vyslechnutí generálního advokáta nařídit znovuotevření ústní části řízení, zejména má-li za to, že věc není dostatečně objasněna, nebo předložil-li některý z účastníků řízení po ukončení této části řízení novou skutečnost, která může mít rozhodující vliv na rozhodnutí Soudního dvora, anebo má-li být věc rozhodnuta na základě argumentu, který nebyl mezi účastníky řízení nebo zúčastněnými uvedenými v článku 23 statutu Soudního dvora Evropské unie projednán.
- 40 Je však třeba uvést, že společnost CROSS Zlín stejně jako zúčastnění, kteří se účastnili tohoto řízení, mohli v průběhu jak písemné, tak ústní části řízení uvést právní poznatky, které považovali za relevantní pro to, aby Soudní dvůr mohl vyložit směrnici 89/665 za účelem zodpovězení otázky položené předkládajícím soudem. Soudní dvůr má v tomto ohledu za to, že disponuje všemi poznatky nezbytnými k tomu, aby rozhodl o projednávané žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, a že žádná ze skutečností uplatňovaných společností CROSS Zlín na podporu jejího návrhu na znovuotevření ústní části řízení podle článku 83 jednacího řádu neodůvodňuje toto znovuotevření.
- 41 Za těchto podmínek má Soudní dvůr po vyslechnutí generálního advokáta za to, že není důvodné nařídit znovuotevření ústní části řízení.

K předběžné otázce

- 42 Nejprve je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury v rámci spolupráce s vnitrostátními soudy zavedené článkem 267 SFEU přísluší Soudnímu dvoru poskytnout předkládajícímu soudu užitečnou odpověď, která mu umožní rozhodnout spor, jenž mu byl předložen, a z tohoto hlediska je na Soudním dvoru, aby případně preformuloval otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 5. května 2022, Universiteit Antwerpen a další, C-265/20, EU:C:2022:361, bod 33 a citovaná judikatura).

- 43 Znění otázky zmiňuje mimo jiné výklad čl. 2 odst. 3 směrnice 89/665 v souvislosti s právní úpravou členského státu, která umožňuje veřejnému zadavateli uzavřít smlouvu na veřejnou zakázku před tím, než může příslušný soudní orgán přezkoumat legalitu rozhodnutí veřejného zadavatele o vyloučení uchazeče z této zakázky.
- 44 Je přitom třeba konstatovat, že se tento čl. 2 odst. 3 netýká případu přezkumu rozhodnutí o vyloučení uchazeče z dotčené zakázky, ale případu přezkumu rozhodnutí o zadání této zakázky. Vzhledem k tomu, že ze skutečností uvedených v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že se společnost CROSS Zlín u Úřadu domáhala nejen zrušení oznámení o jejím vyloučení, ale i zrušení rozhodnutí o zadání veřejné zakázky dotčené v původním řízení druhému uchazeči, společnosti Siemens Mobility, je třeba posoudit projednávanou žádost o rozhodnutí o předběžné otázce pouze ve vztahu k tomuto rozhodnutí o zadání zakázky.
- 45 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 2 odst. 3 a čl. 2a odst. 2 směrnice 89/665 vykládány v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, podle které je uzavření smlouvy na veřejnou zakázku veřejnému zadavateli zakázáno pouze do okamžiku, kdy orgán prvního stupně ve smyslu tohoto čl. 2 odst. 3, který v tomto členském státě není soudem, rozhodne o návrhu na přezkum rozhodnutí o zadání této zakázky.
- 46 Je třeba předeslat, že směrnice 89/665 obsahuje podrobná ustanovení upravující soudržný systém přezkumných řízení v oblasti veřejných zakázek, s tím, že tato řízení musí být podle čl. 1 odst. 3 této směrnice dostupná alespoň každé osobě, která má nebo měla zájem na získání určité zakázky a které v důsledku domnělého protiprávního jednání vznikla nebo hrozí škoda.
- 47 V tomto ohledu je třeba v první řadě uvést, že podle čl. 2a odst. 1 směrnice 89/665 členské státy zajistí, aby osoby uvedené v čl. 1 odst. 3 této směrnice měly dostatek času na účinný přezkum rozhodnutí o zadání zakázky přijatých veřejnými zadavateli, a to přijetím nezbytných předpisů, které budou v souladu s minimálními podmínkami stanovenými zejména v tomto čl. 2a odst. 2.
- 48 Posledně uvedené ustanovení stanoví minimální odkladné lhůty, během nichž v návaznosti na rozhodnutí o zadání veřejné zakázky nemůže být smlouva týkající se této zakázky uzavřena. Tyto lhůty činí podle toho, o jaký případ se jedná, deset nebo patnáct kalendářních dnů ode dne následujícího po dni, kdy bylo rozhodnutí o zadání dotčené zakázky zasláno dotčeným uchazečům nebo kdy bylo těmto uchazečům doručeno, a to v závislosti na způsobu, jakým bylo toto rozhodnutí zasláno.
- 49 Článek 2a odst. 2 směrnice 89/665 tak stanoví lhůty, během nichž se *ex lege* pozastavuje uzavření smlouvy na veřejnou zakázku, aby byla zajištěna účinnost návrhu na přezkum, který mohou podat osoby uvedené v čl. 1 odst. 3 této směrnice proti takovému rozhodnutí o zadání zakázky.
- 50 Ve druhé řadě je třeba uvést, že pokud tyto osoby návrh na takový přezkum podají, použije se čl. 2 odst. 3 uvedené směrnice.
- 51 Podle ustálené judikatury je třeba při výkladu ustanovení unijního práva vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí (rozsudek ze dne 22. prosince 2022, Sambre & Biesme a Commune de Farciennes, C-383/21 a C-384/21, EU:C:2022:1022, bod 54 a citovaná judikatura).

- 52 V tomto ohledu ze znění čl. 2 odst. 3 směrnice 89/665 vyplývá, že pokud orgán prvního stupně, který je nezávislý na veřejném zadavateli, přezkoumává rozhodnutí o zadání zakázky, nemůže veřejný zadavatel uzavřít smlouvu na tuto zakázku dříve, než tento orgán prvního stupně rozhodne buď o návrhu na předběžné opatření, nebo o návrhu na přezkum.
- 53 Podle tohoto ustanovení má tedy přezkum rozhodnutí o zadání veřejné zakázky odkladný účinek na podpis smlouvy, a to během řízení před orgánem prvního stupně, který rozhoduje o návrhu na přezkum, nebo alespoň do doby, než tento orgán rozhodne o případném návrhu na vydání předběžného opatření. I když uvedené ustanovení vyžaduje, aby byl onen orgán nezávislý na veřejném zadavateli, nijak z něj nevyplývá, že tentýž orgán musí být soudem.
- 54 Pokud jde dále o kontext čl. 2 odst. 3 směrnice 89/665, odstavec 9 tohoto článku 2 výslovně uvádí případ, kdy „orgány příslušné k přezkumnému řízení nejsou soudy“, z čehož vyplývá, že členské státy mají možnost přiznat takovým orgánům pravomoc k přezkumu rozhodnutí o zadání veřejné zakázky. Pro takový případ se v uvedeném čl. 2 odst. 9 upřesňuje, že domnělé protiprávní opatření takového orgánu příslušného k přezkumu, který není soudem, nebo domnělé vady při výkonu svěřených pravomocí musí podléhat soudnímu přezkumu nebo přezkumu orgánem, který je soudem ve smyslu článku 267 SFEU, nezávislým na veřejném zadavateli a na tomto nesoudním orgánu příslušném k přezkumu, který rozhodoval v prvním stupni.
- 55 Tentýž čl. 2 odst. 9 tedy dává členským státům možnost volby mezi dvěma řešeními pro uspořádání systému kontroly veřejných zakázek. Prvním řešením je svěřit příslušnost k rozhodování v přezkumných řízeních soudům. Druhé řešení spočívá v tom, že je tato příslušnost v prvním kroku svěřena orgánům, které nejsou soudy. V takovém případě musí být možné podrobit rozhodnutí přijatá těmito orgány buď soudnímu přezkumu, nebo přezkumu, který je v podstatě „soudní“ ve smyslu unijního práva, čímž se zaručí náležitý přezkum (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. března 1999, HI, C-258/97, EU:C:1999:118, body 16 a 17).
- 56 Je přitom třeba uvést, že čl. 2 odst. 3 směrnice 89/665 při stanovení povinnosti pozastavit uzavření smlouvy na veřejnou zakázku neodkazuje na soudní přezkum podle čl. 2 odst. 9, jemuž mají podléhat rozhodnutí orgánů příslušných k přezkumu, které nejsou soudy.
- 57 Za těchto podmínek jak neexistence takového odkazu, tak skutečnost, že čl. 2 odst. 9 směrnice 89/665 dává členským státům možnost rozhodnout se, zda svěří pravomoc k přezkumu rozhodnutí o zadání zakázky orgánům prvního stupně, které jsou soudy, či orgánům, které soudy nejsou, znamenají, že pokud se členský stát rozhodne svěřit tuto pravomoc orgánu prvního stupně, který není soudem, je slovním spojením „orgán příslušný k přezkumu“ uvedeným v tomto čl. 2 odst. 3 míněn tento nesoudní orgán prvního stupně. V takovém případě musí členské státy stanovit, že se uzavření dotčené smlouvy na veřejnou zakázku pozastavuje buď *ex lege* do doby, než uvedený orgán rozhodne o návrhu na přezkum, nebo alespoň do doby, než rozhodne o návrhu na předběžné opatření požadujícím takové pozastavení.
- 58 Naproti tomu čl. 2 odst. 3 směrnice 89/665 ve spojení s tímto čl. 2 odst. 9 nevyžaduje, aby toto pozastavení trvalo i po skončení řízení u takového orgánu příslušného k přezkumu, který není soudem, například do doby, než soudní orgán rozhodne o žalobě, kterou lze podat proti rozhodnutí tohoto nesoudního orgánu příslušného k přezkumu.

- 59 Konečně je tento závěr v souladu s cíli sledovanými směrnicí 89/665. Cílem této směrnice je zajistit plné dodržování práva na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces v souladu s čl. 47 prvním a druhým pododstavcem Listiny (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. září 2021, Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras, C-927/19, EU:C:2021:700, bod 128 a citovaná judikatura).
- 60 V tomto ohledu bylo judikováno, že cílem čl. 1 odst. 1 a 3 uvedené směrnice, který má chránit hospodářské subjekty před svévolí veřejného zadavatele, je zajistit, aby ve všech členských státech existovaly účinné a co možná nejrychlejší prostředky nápravy, a zaručit tak účinné uplatňování pravidel Evropské unie v oblasti zadávání veřejných zakázek, a to zejména ve stadiu, kdy lze ještě protiprávní jednání napravit (rozsudek ze dne 7. září 2021, Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras, C-927/19, EU:C:2021:700, bod 127 a citovaná judikatura).
- 61 Je však třeba rovněž uvést, že unijní normotvůrce usiloval prostřednictvím směrnice 89/665 o uvedení zájmů vyloučeného uchazeče, veřejného zadavatele a úspěšného uchazeče do souladu [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. září 2014, Fastweb, C-19/13, EU:C:2014:2194, bod 63, jakož i usnesení ze dne 23. dubna 2015, Komise v. Vanbreda Risk & Benefits, C-35/15 P(R), EU:C:2015:275, bod 34].
- 62 Článek 2 odst. 5 této směrnice proto stanoví, že orgán příslušný k přezkumnému řízení bere v úvahu pravděpodobné důsledky předběžných opatření pro všechny zájmy, které jimi mohou být poškozeny, a veřejný zájem a může rozhodnout, že nepřijme tato předběžná opatření, pokud by jejich nevýhody převážily nad výhodami. Zájem na tom, aby veřejné zakázky mohly být zadávány bez nepřiměřených průtahů, přitom takovým veřejným zájmem je.
- 63 Podle čl. 2 odst. 7 druhého pododstavce směrnice 89/665 dále platí, že členský stát může stanovit v případě, že byla smlouva uzavřena podle tohoto čl. 2 odst. 3 – to znamená, byla-li uzavřena poté, co skončilo pozastavení možnosti jejího uzavření – že je pravomoc orgánů příslušných k přezkumnému řízení omezena na přiznání náhrady škody osobám poškozeným porušením unijního práva v oblasti veřejných zakázek nebo vnitrostátních předpisů, které toto právo provádějí.
- 64 Tyto skutečnosti tedy podporují výklad, který vyplývá ze znění čl. 2 odst. 3 směrnice 89/665 s ohledem na odstavec 9 tohoto článku 2 a podle něhož pozastavení možnosti uzavřít smlouvu na veřejnou zakázku v souladu s uvedeným čl. 2 odst. 3 trvá nejpozději do dne, kdy orgán prvního stupně rozhodne o návrhu na přezkum rozhodnutí o zadání této zakázky bez ohledu na to, zda je tento orgán soudem či nikoli. Členské státy mohou stanovit, že poté, co uvedený orgán rozhodne, může poškozený požadovat pouze náhradu škody.
- 65 Ve třetí řadě je nutné uvést, že tento výklad nemůže být zpochybněn rozsudkem ze dne 21. prosince 2021, Randstad Italia (C-497/20, EU:C:2021:1037). V bodě 73 uvedeného rozsudku Soudní dvůr vyložil pojem „nezávislý orgán příslušný k přezkumu“ ve smyslu čl. 2a odst. 2 druhého pododstavce směrnice 89/665 tak, že se jím rozumí nezávislý a nestranný soud předem zřízený zákonem ve smyslu článku 47 Listiny. Soudní dvůr však tento posledně uvedený výklad výslovně omezil, když upřesnil, že se použije „pro účely určení, zda se vyloučení uchazeče stalo konečným“ ve smyslu tohoto čl. 2a odst. 2 druhého pododstavce.
- 66 V tomto ohledu Soudní dvůr v bodě 74 zmíněného rozsudku uvedl, že pro aktivní legitimaci uchazečů k podání žaloby proti rozhodnutí o zadání zakázky je určující, že rozhodnutí o vyloučení dosud není konečné. V bodě 75 téhož rozsudku Soudní dvůr upřesnil, že „pouze

konečné vyloučení ve smyslu čl. 2a odst. 2 [druhého pododstavce] směrnice 89/665 může mít za následek, že je uchazeč zbaven aktivní legitimace k podání žaloby proti rozhodnutí o zadání zakázky“.

- 67 Výsledkem rozhodnutí „nezávislého orgánu příslušného k přezkumu“ ve smyslu tohoto čl. 2a odst. 2 druhého pododstavce tak může být, že bude uchazeč zbaven aktivní legitimace k podání žaloby proti rozhodnutí o zadání zakázky. V této souvislosti dodržení práva takového uchazeče na účinnou soudní ochranu vyžaduje, aby orgán, který rozhoduje o oprávněnosti vyloučení tohoto uchazeče, byl nezávislým a nestranným soudem předem zřízeným zákonem ve smyslu článku 47 Listiny.
- 68 Tyto úvahy naproti tomu neplatí pro orgán příslušný k přezkumu v prvním stupni podle čl. 2 odst. 3 směrnice 89/665. Pokud totiž členský stát využije možnosti, kterou mu tato směrnice přiznává, zřídit takový orgán, který není soudem, je právo na účinnou soudní ochranu zajištěno požadavkem stanoveným v tomto čl. 2 odst. 9, aby všechna rozhodnutí takového nesoudního orgánu příslušného k přezkumu podléhala soudnímu přezkumu.
- 69 Konečně ve čtvrté řadě je nicméně třeba uvést, stejně jako to učinila Evropská komise, že pokud právní předpisy členského státu nestanoví, že se uzavření smlouvy na veřejnou zakázku pozastavuje *ex lege* až do dne, kdy o návrhu na přezkum rozhodne orgán prvního stupně uvedený v čl. 2 odst. 3 směrnice 89/665, a pokud tento orgán příslušný k přezkumu není soudem, rozhodnutí tohoto orgánu o zamítnutí návrhu na předběžné opatření spočívající v zákazu uzavřít smlouvu na veřejnou zakázku až do dne, kdy tento orgán rozhodne o návrhu na přezkum, musí být možné napadnout u soudu s odkladným účinkem až do doby, než soud, jemuž byla věc předložena, rozhodne o tomto předběžném opatření.
- 70 Tento požadavek vyplývá z výkladu čl. 2 odst. 3 směrnice 89/665 ve spojení s odstavcem 9 tohoto článku. Za účelem zajištění účinnosti návrhu na přezkum rozhodnutí nesoudního orgánu prvního stupně, kterým byl zamítnut návrh na předběžné opatření spočívající v zákazu uzavření smlouvy na veřejnou zakázku až do dne, kdy tento orgán rozhodne, musí mít uchazeč, jehož se toto rozhodnutí o zamítnutí týká, přiměřenou odkladnou lhůtu k tomu, aby mohl tento návrh na přezkum podat, a pokud je tento návrh na přezkum podán, musí být možnost uzavřít tuto smlouvu pozastavena až do doby, než o něm soud, jemuž byl uvedený návrh na přezkum předložen, rozhodne.
- 71 V projednávané věci z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že podle § 246 zákona č. 134/2016 nemůže být smlouva na veřejnou zakázku uzavřena zaprvé před uplynutím lhůty pro podání námitek veřejnému zadavateli proti rozhodnutí o zadání zakázky a následně před uplynutím lhůty pro podání návrhu na zahájení řízení o přezkoumání úkonů veřejného zadavatele u Úřadu a zadruhé během řízení před Úřadem, který je podle předkládajícího soudu orgánem příslušným k přezkumu v prvním stupni, jenž je nezávislý na veřejném zadavateli ve smyslu čl. 2 odst. 3 směrnice 89/665 a není soudem. S výhradou ověření, která musí provést uvedený soud, podle tohoto § 246 odst. 1 konkrétně platí, že zákaz *ex lege* uzavřít smlouvu na veřejnou zakázku trvá až do dne, kdy tento orgán příslušný k přezkumu v prvním stupni rozhodne o návrhu na přezkum podaném proti rozhodnutí o zadání zakázky.
- 72 V tomto ohledu ze skutečností uvedených v předkládacím rozhodnutí vyplývá, že v rámci věci v původním řízení Úřad nejprve přijal z moci úřední dne 3. července 2020 předběžné opatření zakazující veřejnému zadavateli uzavřít smlouvu na veřejnou zakázku dotčenou ve věci v původním řízení až do pravomocného skončení správního řízení před Úřadem. Poté předseda

Úřadu jakožto správní orgán druhého stupně rozhodnutím ze dne 9. listopadu 2020 zamítl rozklad, který společnost CROSS Zlín podala proti rozhodnutí Úřadu o zamítnutí jejího návrhu na zrušení rozhodnutí o zadání dotčené veřejné zakázky, a konečně dne 18. listopadu 2020 uzavřel veřejný zadavatel tuto smlouvu s úspěšným uchazečem. Z toho vyplývá, že uvedená smlouva byla uzavřena až poté, co Úřad ve dvou stupních pravomocně rozhodl o zákonnosti tohoto rozhodnutí o zadání veřejné zakázky, což však přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

- 73 Je tedy třeba uvést, že s výhradou ověření, která musí provést uvedený soud, tato vnitrostátní právní úprava, jakož i její aplikace ve věci v původním řízení podle všeho umožňují zaručit správné uplatnění čl. 2 odst. 3 a čl. 2a odst. 2 směrnice 89/665 vykládaných ve světle práva na účinnou soudní ochranu stanoveného v článku 47 Listiny.
- 74 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 2 odst. 3 a čl. 2a odst. 2 směrnice 89/665 musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, podle které je uzavření smlouvy na veřejnou zakázku veřejnému zadavateli zakázáno pouze do okamžiku, kdy orgán prvního stupně ve smyslu tohoto čl. 2 odst. 3 rozhodne o návrhu na přezkum rozhodnutí o zadání této zakázky, aniž je v tomto ohledu relevantní, zda je tento orgán příslušný k přezkumu soudem či nikoli.

K nákladům řízení

- 75 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Článek 2 odst. 3 a čl. 2a odst. 2 směrnice Rady 89/665/EHS ze dne 21. prosince 1989 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014,

musí být vykládány v tom smyslu, že

nebrání vnitrostátní právní úpravě, podle které je uzavření smlouvy na veřejnou zakázku veřejnému zadavateli zakázáno pouze do okamžiku, kdy orgán prvního stupně ve smyslu tohoto čl. 2 odst. 3 rozhodne o návrhu na přezkum rozhodnutí o zadání této zakázky, aniž je v tomto ohledu relevantní, zda je tento orgán příslušný k přezkumu soudem či nikoli.

Lycourgos

Spineanu-Matei

Bonichot

Rodin

Rossi

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 18. ledna 2024.

Vedoucí soudní kanceláře
A. Calot Escobar

Předseda senátu
C. Lycourgos